

Poznań, dnia 15 kwietnia 2020 roku

KOMUNIKAT

z zakresu prawa administracyjnego: kiedy nie następuje wstrzymanie biegu terminu

Komunikat stanowi wykładnię wybranych i opisanych poniżej przepisów prawa dotyczących terminów wnoszenia środków zaskarżenia w wybranych rodzajach spraw (sądowo)administracyjnych.

Sprawy pilne w WSA/NSA

Art. 14a ust. 5 specustawy COVID

„Sprawami pilnymi, o których mowa w ust. 3, są sprawy, w przypadku których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd oraz sprawy wniosków o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności.”

Art. 14a ust. 3 specustawy COVID

„W przypadku całkowitego zaprzestania czynności przez wojewódzki sąd administracyjny z powodu COVID-19 Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może wyznaczyć inny wojewódzki sąd administracyjny jako właściwy do rozpoznawania spraw pilnych należących do właściwości sądu, który zaprzestał czynności - mając na względzie zapewnienie prawa do sądu oraz warunki organizacyjne sądów. Wyznaczenia dokonuje się na czas oznaczony, wynikający z przewidywanego okresu zaprzestania czynności.”

Co to są **sprawy pilne** z rozumieniu art. 14a ust. 5 specustawy COVID? Odesłanie do ust. 3 sugeruje, że chodzi o sprawy: 1) rozpoznawane w WSA i NSA + 2) gdzie ustawa określa termin ich rozpoznania, a dodatkowo także: 3) wstrzymanie wykonania aktu lub czynności (czyli: 1) +2) oraz 1) + 3)).

Sprawami, gdzie ustawa wskazuje WSA termin ich rozpoznania (a więc jedna z kategorii **spraw pilnych** w WSA) są **np. sprawy:**

- 1) **z PPSA: art. 64d § 1** (Sąd rozpoznaje sprzeciw od decyzji na posiedzeniu niejawnym w terminie trzydziestu dni od dnia wpływu sprzeciwu od decyzji) → chodzi o **sprzeciw** od decyzji z art. 138 § 2 KPA (co wynika z art. 64a PPSA), a więc decyzji uchylającej zaskarżoną decyzję w całości

Spółka komandytowo-akcyjna

Biuro Poznań

ul. Fabryczna 9, 61-524 Poznań
tel.: +48 61 835 23 73
fax: +48 61 835 23 71
kancelaria@sowislo.com.pl

Biuro Warszawa

ul. Chłodna 64/430, 00-872 Warszawa
tel.: +48 22 251 79 75
fax: +48 22 416 23 19
kancelaria.warszawa@sowislo.com.pl

Przedstawicielstwo Berlin

Kurfürstendamm 21, 10719 Berlin
tel.: +49 177 590 77 68, +49 30 213 57 62
fax: +49 30 236 213 28
kanzlei@sowislo.com.de

i przekazującej sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie;

- 2) **z UDIP: art. 21 pkt 2** (do **skarg rozpatrywanych w postępowaniach o udostępnienie informacji publicznej** stosuje się przepisy PPSA, z tym że skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę); ale uwaga! w przypadku, gdy strona skorzysta (chce skorzystać) z prawa do ponownego rozpatrzenia sprawy (art. 17 ust. 2 UDIP) – jako alternatywnego środka zaskarżenia do skargi (art. 52 § 3 PPSA) – termin na złożenie wniosku zostaje wstrzymany.

Zawieszenie biegu terminów

Art. 15zsz ust. 2 specustawy COVID (dot. terminów sądowych i procesowych)

„Wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach wskazanych w art. 14a ust. 4 i 5, terminów w sprawach wyboru lub powołania organów, których kadencje są określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, terminów wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego oraz terminów w sprawach wniosków i pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego.”

Art. 15zsr ust. 2 specustawy COVID (dot. terminów materialnych)

„Wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach wskazanych w art. 14a ust. 5, terminów w sprawach wyboru lub powołania organów, których kadencje są określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, terminów wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego oraz terminów w sprawach wniosków i pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego.”

Należałoby zatem przyjąć, że nie ma zawieszenia (bądź wstrzymania rozpoczęcia) biegu terminów w sprawach:

- 1) gdzie wydano decyzję na podstawie art. 138 § 2 KPA (odrębnym problemem pozostaje w ogóle dopuszczalność wydania takiej decyzji – patrz: art. 15zsz ust. 9 specustawy COVID), a więc środkiem zaskarżenia jest sprzeciw do WSA;
- 2) gdzie złożono skargę na sprawę rozpoznaną w oparciu o przepisy UDIP;
- 3) gdzie złożono wniosek o wstrzymanie wykonalności decyzji czy aktu.

Jakiego etapu sprawy dotyczy brak wstrzymania biegu terminu? Czy tylko etapu sądowoadministracyjnego (czyli WSA musi rozpoznać sprzeciw/skargę/wniosek w ustawowym terminie) – na co wskazywałoby odesłanie do ust. 3 w obrębie art. 14a specustawy COVID (czyli przepisu o działalność sądów administracyjnych)? Czy „całej sprawy” jako sprawy z kategorii „spraw pilnych”, więc także na etapie przedsądowym? Wówczas konieczne byłoby zachowanie terminu 14 dni na złożenie sprzeciwu od decyzji z art. 138 § 2 KPA i terminu 30 dni na złożenie skargi na decyzję z UDIP. Dalej konsekwentnie należałoby w tych sprawach zachować ustawowy termin na złożenie skargi kasacyjnej.

Czy sprawą pilną będzie każda sprawa z UDIP, tj. o udzielenie informacji publicznej? Należałoby przyjąć, że nie, a „sprawą pilną” będzie ta sprawa dopiero od momentu, gdy zaczniemy stosować KPA/PPSA.

Gdy chodzi o wstrzymanie wykonania decyzji czy aktu przez WSA/NSA (na podstawie art. 61 § 3 PPSA), to WSA/NSA powinien sprawę potraktować jako pilną. Jeżeli sprawa nie jest sprawą z punktu 1) lub 2) powyżej, to trudno mówić o jakimś terminie na złożenie wniosku o wstrzymanie (maksymalnie oczywiście do rozpoznania środka zaskarżenia) – więc tutaj kategoria „sprawa pilna” dotyczyłaby etapu sądowego.

Jeżeli jednakże strona wraz ze środkiem zaskarżenia złoży wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji lub aktu, to organ administracji jest zobligowany do terminowego przekazania tego wniosku ze środkiem zaskarżenia do WSA/NSA.

WNIOSKI

Z ostrożności więc – wobec dużej niejasności przepisów – należałoby przyjąć, że **wstrzymanie biegu terminów procesowych w postępowaniu (sądowo)administracyjnym nie dotyczy spraw:**

- 1) w których doszło do wydania przez organ odwoławczy decyzji na podstawie art. 138 § 2 KPA – **trzeba zachować termin 14 dni na złożenie sprzeciwu, dalej organ musi w terminie 30 dni przekazać sprawę (akta, skarga, odpowiedź na skargę) do WSA;**
- 2) z UDIP na etapie stosowania KPA/PPSA (czyli w praktyce decyzja o odmowie udostępnienia informacji publicznej; przyjąć należy, że beczynność/przewlekłość zw. z UDIP to nie sprawa z UDIP, a po prostu beczynność/przewlekłość) – **trzeba zachować termin 30 dni na złożenie skargi, dalej organ musi w terminie 15 dni przekazać sprawę (akta, skarga, odpowiedź na skargę) do WSA;**
- 3) dot. wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji/aktu – **organ musi w terminie 30 dni przekazać sprawę (akta, skarga, odpowiedź na skargę) do WSA,** gdy wniosek wpłynie do organu.

Konsekwentnie należy zachować w tych kategoriach spraw terminy do złożenie skargi kasacyjnej i jej przekazania do NSA.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 2 marca o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.), PPSA, KPA, UDIP.

Stan prawny na dzień: 15 kwietnia 2020 r.